

Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет
Кафедра ортопедичної стоматології з імплантологією

**НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ТА ПРОГРАМА
ТЕМАТИЧНОГО ЦИКЛУ «СУЧАСНІ ХІРУРГІЧНІ ТА
ОРТОПЕДИЧНІ АСПЕКТИ ДЕНТАЛЬНОЇ ІМПЛАНТОЛОГІЇ»
для лікарів-стоматологів за фахом «Ортопедична стоматологія»,
«Хірургічна стоматологія»**

Полтава – 2022

Навчальний план та програма циклу тематичного удосконалення для лікарів-стоматологів-хірургів та лікарів-стоматологів-ортопедів, розроблені згідно концепції післядипломної освіти та наказу МОЗ України №446 від 22.02.2019 «Деякі питання безперервного професійного розвитку лікарів», №1751 від 18.08.2021 чинний із 23.1.2021 «Про внесення змін до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 22 липня 1993 року №166», №2136 від 25.11.2022 «Про затвердження Переліку циклів спеціалізації та тематичного удосконалення за лікарськими та фармацевтичними (провізорськими) спеціальностями», кафедрою ортопедичної стоматології з імплантологією (завідувач кафедри- доцент Кузь Гельфіра Маліківна).

РЕЦЕНЗЕНТИ:

КУРОЄДОВА В.Д. - доктор медичних наук, професор закладу вищої освіти, завідувач кафедри післядипломної освіти лікарів – ортодонтів ПДМУ

ГАСЮК П.А. - доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри ортопедичної стоматології Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського

Навчальний план і програма схвалені на засіданні Вченої ради ННПО (протокол №3 від 07.12.2022 р).

СКЛАД РОБОЧОЇ ГРУПИ:

ДВОРНИК В.М. - доктор медичних наук, професор закладу вищої освіти кафедри ортопедичної стоматології з імплантологією ПДМУ

МАРЧЕНКО А.В. - доктор медичних наук, доцент закладу вищої освіти кафедри терапевтичної стоматології ПДМУ

ДОБРОВОЛЬСЬКИЙ О.В.- кандидат медичних наук, доцент закладу вищої освіти, кафедри ортопедичної стоматології з імплантологією ПДМУ

ДОБРОВОЛЬСЬКА О.В. - кандидат медичних наук, доцент закладу вищої освіти, кафедри ортопедичної стоматології з імплантологією ПДМУ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Основною метою навчання на тематичному циклі з ортопедичної стоматології є вдосконалення та набуття лікарем-стоматологом-ортопедом, хірургом певних теоретичних знань та практичних навичок по відновленню втрачених функцій зубощелепної системи внаслідок часткової й повної втрати зубів, функціональні особливості знімних і незнімних ортопедичних конструкцій з опорою на дентальні імпланти. Акцентовано увагу на обстеження пацієнтів при плануванні імплантації, сучасні хірургічні протоколи імплантації та способи зубного протезування.

Навчальний план та програма тематичного циклу «Сучасні хірургічні та ортопедичні аспекти дентальної імплантології» складені згідно МОЗ України про постійне вдосконалення спеціалістів та концепції післядипломної медичної освіти в Україні.

Контингент: лікарі-стоматологи хірурги, ортопеди, які працюють у лікувальних чи спеціалізованих закладах, приватних кабінетах чи стоматологічних поліклініках; завідувачі хірургічних та ортопедичних відділень та кабінетів

Навчання проводять за програмою та навчальним планом, який складається з 6 окремих курсів (розділів). До додаткової програми входить курс з «Військово-медична підготовки». Тривалість навчання на складає 78 годин.

Система навчання передбачає: лекційний курс, практичні та семінарські заняття, проведення майстер-класів. На семінарських заняттях передбачено дискусії, самостійні доповіді слухачів, моделювання клінічних ситуацій, вирішення ситуаційних завдань.

Навчально - методичне забезпечення циклу тематичного удосконалення, як і навчальний план та програма відображають узагальнення результатів наукових та аналіз клінічних досліджень співробітників кафедри, публікацій у провідних журналах, збірниках матеріалів наукових конференцій та постійно оновлюються.

. Слухачі, які навчаються на двотижневих курсах наприкінці циклу складають іспит з питань засвоєного матеріалу. Курсанти, які успішно склали іспит, отримують посвідчення встановленого зразка та відповідну кількість балів за шкалою оцінки різних видів діяльності лікарів у період між передатестаційними циклами: двохтижневі цикли - 50 балів.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

тематичного циклу

«Сучасні хірургічні та ортопедичні аспекти дентальної імплантології»
для лікарів-стоматологів за фахом «ортопедична стоматологія», «хірургічна стоматологія»

Мета: вдосконалення та набуття лікарем-стоматологом-ортопедом, лікарем-стоматологом-хірургом певних теоретичних знань та практичних навичок по відновленню втрачених функцій зубощелепної системи внаслідок часткової й повної втрати зубів, обстеженню пацієнтів при плануванні імплантації, сучасних хірургічних протоколів імплантації та функціональних особливостях знімних і незнімних ортопедичних конструкцій з опорою на дентальні імплантати.

Код розділу	Назва курсу	Всього годин	Лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття
1	2	3	4	5	6
01	Вступна конференція. Історія виникнення дентальної імплантології та основні тенденції сучасного розвитку. Імплантаційні матеріали.	10		2	8
02	Особливості обстеження хворого при планування дентальної імплантації	12	2	2	8
03	Сучасні хірургічні протоколи дентальної імплантації	12		4	8
04	Сучасні види протезування на імплантатах	14	2	4	8
05	Критерії ефективності дентальної імплантації. Помилки та ускладнення дентальної імплантації.	12	2	2	8
	Разом з основних програм	60	6	14	40
	Додаткові програми:				
06	Військово-медична підготовка	12	6	6	
07	Іспит. Співбесіда. Заклучна конференція	6		6	
	ВСЬГО	78	12	26	40

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
ЦИКЛУ ТЕМАТИЧНОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ

тематичного циклу

«Сучасні хірургічні та ортопедичні аспекти дентальної імплантології»

Код розділу			Назва розділу
Р	Т	Е	
1	2	3	4
01	01	00	<i>Розділ 1. Історія виникнення дентальної імплантології та основні тенденції сучасного розвитку. Імплантаційні матеріали</i>
01	01	01	Дентальна імплантологія – історія розвитку.
01	01	02	Імплантаційні матеріали. Біосумісні матеріали. Біоінертні матеріали. Біотолерантні матеріали. Біоактивні матеріали.
01	01	03	Вимоги до матеріалів дентальних імплантатів. Властивості титану та його сплавів.
01	01	04	Базові технології виготовлення дентальних імплантатів та їх підготовка до клінічного застосування. Обробка поверхні дентальних імплантатів.
01	01	05	Типи дентальних імплантатів. Складові частини. Призначення та функції супраструктур.
02	01	00	<i>Розділ 2. Особливості обстеження хворого при планування дентальної імплантації</i>
02	01	01	Особливості анатомії ЗЩС при планування дентальної імплантації.
02	01	02	Архітектоніка кісткової тканини. Типи кісткової тканини.
02	01	03	Фізіологічна регенерація кісткової тканини. Реакція тканини на функціональне навантаження.
02	01	04	Морфологія біосумісності дентальних імплантатів. Контактний остеогенез. Дістантний остеогенез. Сполучено - тканинна інтеграція
02	01	05	Передумови і фактори, що впливають на взаємодію імплантату і кісткової тканини.
02	01	06	Показання та протипоказання до дентальної імплантації. Фактори ризику.
02	01	07	Діагностика та планування дентальної імплантації (загально клінічне обстеження, комп'ютерна томографія, 3D – моделювання, діагностичні моделі, воскове прогнозування).
02	01	08	Вибір необхідної кількості та раціональне розміщення імплантатів при різних дефектах зубних рядів
03	01	00	<i>Розділ 3. Хірургічні протоколи дентальної імплантації</i>

03	01	01	Методики операції – імплантації. Одно- та двоетапні протоколи.
03	01	02	Протетично-орієнтована імплантація. Виготовлення хірургічного шаблону.
03	01	03	Хірургічна підготовка порожнини рота до імплантації.
03	01	04	Медикаментозне забезпечення дентальної імплантації. Знеболювання. Фармакологічні аспекти. Обладнання, інструментарій та витратні матеріали.
03	01	05	Протокол безпосередньої імплантації.
04	01	00	<i>Розділ 4. Загальна характеристика основних видів протезування на імплантатах</i>
04	01	01	Основні види протезування на імплантатах.
04	01	02	Розрахункові схеми протезування з опорою на імплантати.
04	01	03	Методика отримання відбитка при імплантологічному лікуванні. Методика «відкритої» та «закритої» ложок.
04	01	04	Клініко-лабораторні етапи виготовлення незнімних протезів з опорою на імплантати.
04	01	05	Клініко-лабораторні етапи виготовлення умовно-знімних протезів з опорою на імплантати.
04	01	06	Клініко-лабораторні етапи виготовлення знімних протезів з опорою на імплантати.
04	01	07	Контроль функціональної перебудови зубо-щелепної системи та оклюзії після фіксації протезів.
04	01	08	Питання гігієни. Індивідуальний догляд за протезами на імплантатах. Професійна гігієнічна обробка.
05	01	00	<i>Розділ 5. Критерії ефективності дентальної імплантації. Помилки та ускладнення дентальної імплантації</i>
05	01	01	Клінічні стандарти ефективності дентальної імплантації.
05	01	02	Клінічна оцінка тканин навколо імплантата на післяопераційному етапі. Рентгенологічне дослідження.
05	01	03	Визначення клінічної стабільності імплантатів. Прилади та методики.
05	01	04	Ускладнення під час імплантації. Профілактика ускладнень.
05	01	05	Ускладнення в післяопераційному періоді. Профілактика ускладнень та лікування.
05	01	06	Ускладнення під час протезування на імплантатах. Профілактика ускладнень та лікування.
06	01	00	<i>Розділ 6. Сучасна система лікувально-евакуаційного забезпечення ЗСУ</i>
06	01	01	Актуальні питання організації медичного забезпечення військ воєнного та мирного часу

06	01	02	Сучасна система лікувально-евакуаційного забезпечення Збройних сил України
06	01	03	Медична служба оперативних об'єднань

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН З ВІЙСЬКОВО-МЕДИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ДЛЯ ЦІКЛІВ ТЕМАТИЧНОГО УДОСКОНАЛЕННЯ

№	Назва курсу	Кількість навчальних годин			
		Лекції	Практичні заняття	Семінарські заняття	Разом
1	2	3	4	5	6
1	Військово-медична підготовка				
1.1	Організація медичного забезпечення				
1.1.1	Актуальні питання організації медичного забезпечення військ воєнного та мирного часу	2	2		
1.1.2	Сучасна система лікувально-евакуаційного забезпечення Збройних сил України	2	2		
1.1.3	Медична служба оперативних об'єднань	2	2		
	Разом	6	6		12

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З ВІЙСЬКО-МЕДИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

Код курсів	Назва курсу, розділу, теми
	1.1. Військово-медична підготовка
1.1	Організація медичного забезпечення
1.1.1	Актуальні питання організації медичного забезпечення військ воєнного та мирного часу
	Завдання і організація медичної служби Збройних Сил України воєнного та мирного часу. Сучасні види зброї та її вплив на величину і структуру санітарних витрат. Умови діяльності медичної служби, їх вплив на організацію медичного забезпечення бойових дій військ. Військові частини та заклади медичної служби Збройних Сил України. Підготовка військово-медичних кадрів. Взаємодія медичної служби Збройних Сил України із державною системою охорони

	здоров'я. Участь медичної служби Збройних Сил України у створенні загальнодержавної системи екстремальної медицини.
1.1.2	Сучасна система лікувально-евакуаційного забезпечення Збройних сил України
	Зміст лікувально-евакуаційних заходів у військах. Основні етапи розвитку системи лікувально-евакуаційного забезпечення. Етапи медичної евакуації, завдання принципова схема розгортання і організація його роботи. Медичне сортування, завдання види, порядок надання та маневр ними у ході бою (операції). Характеристика кваліфікованої та спеціалізованої медичної допомоги. Медична евакуація, порядок і організація її проведення. Особливості організації лікувально-евакуаційного забезпечення військ на сучасному етапі розбудови Збройних Сил України.
1.1.3	Медична служба оперативних об'єднань
	Завдання та організаційно – штатна структура медичної служби дивізії (бригади). Медична служба механізованої дивізії (механізованої бригади). Медичний пункт полку, принципова схема розгортання, організація роботи. Окремий медичний батальйон (далі – ОмедБ). Завдання, організаційно – штатна структура та оснащення. Розгортання та організація роботи. Призначення, штат, обладнання, оснащення та організація роботи функціональних підрозділів ОМедБ.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

№п/п	Код розділу	Назва теми	Кількість годин
1	2	3	4
1	02	Особливості обстеження хворого при планування дентальної імплантації.	2
2	04	Загальна характеристика основних видів протезування на імплантатах.	2
3	05	Критерії ефективності дентальної імплантації. Помилки та ускладнення дентальної імплантації.	2

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ п/п	Код розділу	Назва теми	Кількість годин
1	2	3	4
1	01	Типи дентальних імплантатів. Складові частини. Призначення та функції супраструктур.	2
2	02	Діагностика та планування дентальної імплантації (загально клінічне обстеження, комп'ютерна томографія, 3D – моделювання, діагностичні моделі, воскове прогнозування).	2
3	03	Протетично-орієнтована імплантація. Виготовлення хірургічного шаблону	2
4	03	Медикаментозне забезпечення дентальної імплантації. Знеболювання. Фармакологічні аспекти.	2
5	04	Розрахункові схеми протезування з опорою на імплантати.	2
6	04	Методика отримання відбитка при імплантологічному лікуванні.	2
7	05	Визначення клінічної стабільності імплантатів. Прилади та методики.	2

**Перелік питань для контролю
з циклу тематичного удосконалення
«Сучасні хірургічні та ортопедичні аспекти дентальної
імплантології»**

1. Поняття стоматологічний імплантат. Конструкції стоматологічних імплантатів.
2. Конструкції абатментів, функції та призначення.
3. Типорозміри імплантатів. Обладнання та інструментальне забезпечення. Обладнання.
4. Види адентії. Способи протезування. Об'єм кістки. Тип архітекτονіки кістки.
5. Поняття імплантологічна одиниця. Елементи.
6. Розробка плану лікування. Тимчасове та постійне протезування.
7. Біомеханіка протезування на імплантатах.
8. Поняття остеоінтеграції, її види. Функціональний анкілоз.
9. Планування конструкції зубного протеза з опорою на імплантати.
10. Незнімне протезування з використанням стоматологічних імплантатів. показання та необхідні умови для незнімного протезування з використанням стоматологічних імплантатів. особливості клініко-лабораторних етапів.
11. Умовно-знімне протезування з використанням стоматологічних імплантатів. показання та необхідні умови для умовно-знімного протезування з використанням стоматологічних імплантатів. Особливості клініко-лабораторних етапів.
12. Особливості зняття відбитків. Методи моделювання каркасів умовно-знімних конструкцій. Переваги та недоліки умовно-знімних конструкцій.
13. Знімне протезування з використанням стоматологічних імплантатів. Показання та необхідні умови для знімного протезування з використанням стоматологічних імплантатів.
14. Особливості клініко-лабораторних етапів. Переваги та недоліки знімних конструкцій.
15. Критерії ефективності дентальної імплантації.
16. Помилки та ускладнення стоматологічної імплантації на ортопедичному етапі лікування хворих та після лікування. Причини та профілактика.
17. Комплекс гігієнічних заходів при протезуванні на імплантатах.

**Перелік компетентностей (знань та практичних умінь), засвоєних
на тематичному циклі «Сучасні хірургічні та ортопедичні аспекти
дентальної імплантології»**

загальні:

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність вчитися і бути сучасно навченим.
2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.
3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. Здатність спілкуватися іншою мовою.
5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність працювати автономно.
8. Вміння виявлять, ставити та вирішувати проблеми.
9. Здатність до вибору стратегії спілкування.
10. Здатність працювати у команді.
11. Навички міжособистісної взаємодії.
12. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
13. Навички здійснення безпечної діяльності
14. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт.
15. Прагнення до збереження навколишнього середовища.
16. Здатність діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо.

- **спеціальні (фахові, предметні):**

знати:

1. Показання та протипоказання до проведення того чи іншого методу стоматологічної імплантації.
2. Порядок і послідовність обстеження та правила підготовки хворого до стоматологічної імплантації.
3. Типи кісткової тканини.
4. Найбільш важливі теоретичні питання хірургічного та ортопедичного розділів стоматологічної імплантації.
5. Особливості оперативних втручань при стоматологічній імплантації за одно- та двохетапною методиками.
6. Способи аугментації альвеолярного гребеня.
7. Сучасні остеопластичні матеріали.
8. Клініко-лабораторні етапи виготовлення ортопедичних конструкцій для протезування на імплантатах, з урахуванням класу дефектів, кількості і ділянки розташування імплантатів.
9. Ускладнення стоматологічної імплантації та їх профілактика.
10. Ускладнення в процесі користування протезами з використанням імплантатів, їх профілактика.

11. Особливості гігієнічного догляду за порожниною рота при наявності імплантатів.

вміти:

1. Визначати тип кісткової тканини за класифікацією по Lekholm і Zarb за даними комп'ютерної томографії.
2. Клінічно оцінювати умови для установки необхідної кількості імплантатів.
3. Оцінювати результати клінічних та лабораторних методів дослідження.
4. Визначати необхідну кількість імплантатів при протезуванні незнімними, знімними конструкціями.
5. Обирати раціональне протезування за допомогою імплантатів в залежності від клінічної ситуації.
6. Встановити імплантат в ділянці альвеолярного відростка.
7. Встановити формувач ясеневі манжети.
8. Отримати відбиток з імплантата способом відкритої ложки (прямий метод переносу трансферу).
9. Отримати відбиток з імплантата способом закритої ложки (непрямий метод переносу трансферу).
10. Зафіксувати штучну коронку з гвинтовою фіксацією з опорою на імплантат.
11. Зафіксувати штучну коронку з цементною фіксацією з опорою на імплантат.
12. Забезпечити спостереження за хворим після стоматологічної імплантації та ортопедичного лікування;

Рекомендована література:

Основна:

1. Неспрядько В.П., Куц П.В. Дентальна імплантологія. Основи теорії і практики. - Київ, 2009.
2. Дентальна імплантологія: хірургічні й ортопедичні аспекти : навч. посіб. [для студентів закладів вищої мед. освіти IV рівня акредитації, лікарів-стоматологів ортопедів і хірургів] / О.В. Добровольська, О.В. Добровольський, В.М. Дворник [та ін.] ; МОЗ України, ПДМУ. – Львів : Магнолія 2006, 2021. – 258 с.

Додаткова:

1. Імплантологія в Україні. Історія розвитку. - під ред. Утрина М.М. - Львів: Галдент, 2007. - 268 с.
2. Король Д.М. Ортопедичне лікування з використанням дентальних внутрішньокісткових імплантатів. - Полтава: Астрея, 2006. - 78 с.
3. Навчальний посібник «Ортопедична реабілітація пацієнтів з повною відсутністю зубів за допомогою дентальної імплантації» / [В.М. Дворник, О.В. Добровольський, О.В. Добровольська]. –Полтава. – 2013.-103.
4. Renouard F. Risk Factors in Implant Dentistry / F. Renouard, Bo Rangert// Quintessence Publishing Co, Inc. -1999. -176p.
5. Carr Alan B. McCracken's Removable Partial Prosthodontics / A. B. Carr. – 13th ed. – St. Louis, Missouri : Elsevier, 2016 (Canada). – XII, 375 p.
6. Darvell, B. W. Materials Science for Dentistry / B. W. Darvell. – 10th ed. – Cambridge, UK ; Cambridge, USA; Oxford, UK : WP Woodhead Publishing, Elsevier, 2018 (India). – XXVIII, 813 p.
7. Ritter A. V. Sturdevant's Art and Science of Operative Dentistry / A. V. Ritter, L. W. Boushell, R. Walter. – 7th ed. – St. Louis, Missouri : Elsevier, 2019 (China). – XII, 530 p.

Завідувач кафедри
ортопедичної стоматології
з імплантологією доцент

_____ Г.КУЗЬ
(підпис)